

VAAK BI'J TE BANG

EEN NIEUW SOCIAAL CONTRACT VOOR DINKELLAND

Verkiezingsprogramma 2022-2026

EEN NIEUW SOCIAAL CONTRACT VOOR DINKELLAND

Korte terugblik	3
En vedán, vaak bi'j te bang	4
I Een sterk maatschappelijk middenveld	5
II Ruimte voor wonen en ondernemen	6
III Leefbaar platteland	9
IV Niemand tussen wal en schip	10
V Duurzaam denken, duurzaam doen	11
VI Transparant en betrouwbaar besturen	13
Slotwoord	15

VERKIEZINGSPROGRAMMA

Zo... Maak het jezelf makkelijk. Ga er even lekker voor zitten, pak een kop koffie, thee of wat anders. En iets lekkers erbij mag best. Geen zin in, of niet bij de hand? Is ook niet erg. Doe je dat straks toch?! Voor je ligt het verkiezingsprogramma van CDA Dinkelland: waar we voor staan, wat we voor jou graag willen realiseren.

MAAR EERST EVEN EEN KORTE TERUGBLIK

De afgelopen vier jaar heeft CDA Dinkelland deel uitgemaakt van het bestuur van de gemeente Dinkelland. Door verantwoordelijkheid te nemen en richting te geven aan een stabiel bestuur staat Dinkelland er goed voor. Financieel is de huishouding van de gemeente op orde, een aantal langlopende projecten, zoals het gemeentehuis Weerselo en het klooster Ootmarsum, zijn afgerond en belangrijke stappen zijn voorwaarts gezet. Daar zijn we trots op!

Door deel te nemen in het college hebben we de afgelopen 4 jaar in Dinkelland:

- Bestuurlijke rust gerealiseerd
- Het sociaal domein betaalbaar gehouden, zonder kwaliteit in te leveren
- Goed op de centen gepast
- De inwoners, samenleving en ondernemers zo goed mogelijk door de coronacrisis geloodst

Onverwachte vraagstukken die op de gemeente afkwamen zijn voortvarend opgepakt. Hierbij springt de coronacrisis het meest in het oog. Overbelast zorgpersoneel, ondernemers die niet konden ondernemen, kinderen die niet naar school konden, verenigingen lagen stil en vrijwilligers moesten thuisblijven. We hebben, waar we konden, ondernemers die tussen wal en schip vielen ondersteund. We zijn bij alle verenigingen geweest om bij hen op te halen wat er nodig was aan ondersteuning. Met scholen en kinderopvang hebben we gesproken om de gevolgen van de lockdown zo goed mogelijk te organiseren. Met zorgorganisaties is overlegd hoe ondersteuning en begeleiding van inwoners zo goed mogelijk kon worden georganiseerd.

En wat hebben we voor en samen met de verschillende kernen gedaan:

- Zwembad de Kuiperberg in Ootmarsum toekomstbestendig gemaakt
- Herinrichting Dusinksweg met vrij-liggend fietspad afgerond
- Sportcomplex Dorper Esch in Denekamp vernieuwd
- Onbenut vastgoed verkocht:
 - Oude gemeentehuis van Weerselo
 - 't Hoikinck in Weerselo
 - Klooster in Ootmarsum
 - Radboudzalen in Ootmarsum
- Mogelijkheden voor woningbouw gerealiseerd. Dat zijn ruim 180 kavels verdeeld over de plannen:
 - Rossum-Noord, Rossum
 - Brookhuis Noordwest, Ootmarsum
 - Hopmanstraat, Denekamp
 - De Lenne, Saasveld

- Vierde veld DSVD, Deurningen
 - Denekamp Oost, Denekamp
 - Erve Molenbeek, Ootmarsum
 - Zuudplas, Noord-Deurningen
 - Spikkert 3, Weerselo
- De mogelijkheid gecreëerd dat op twee locaties in Denekamp toekomstbestendige scholen worden gerealiseerd.
 - Het Carmel College in Denekamp open blijft, doordat succesvol landelijke aandacht is gevraagd voor de bekostiging van middelbaar onderwijs.
 - Een toegang voor het sociaal domein via Schakel gerealiseerd.
 - Grote stappen gemaakt in privatisering van het Openlucht Museum Ootmarsum.
 - De drie gebiedsprocessen Natura2000-gebieden verder gebracht in de planuitwerking. Waarbij ruimhartige compensatie voor getroffen agrariërs het uitgangspunt blijft.
 - Inwoners minder betalen aan leges wanneer zij duurzamer dan de geldende regelgeving bouwen.
 - Inschrijfgeld voor bouwgrond afgeschaft.
 - Twentse klimaatdoelen vastgesteld.
 - Een nieuw gemeentelijk rioleringsplan met uitvoeringsplan vastgesteld, waarmee we de wateroverlast in onze gemeente aan kunnen pakken.
 - Met het kwaliteitsplan openbaar groen gezorgd voor een betere groene leefomgeving in wijken en buurten.

EN VEDÁN, VAAK BI'J TE BANG

Wat is nodig voor onze inwoner, onderneming, maatschappelijke instelling of vereniging? Dat is de vraag die je als gemeente moet stellen. Dat is voor ons als CDA Dinkelland veel belangrijker dan regels, wetten en systemen. Wij maken geen samenleving, dat doen de inwoners, bedrijven en verenigingen zélf!

Wanneer er complexe vraagstukken voorliggen, willen we de samenleving een rol geven. Zij weten wat er speelt, wat er in hun omgeving het belangrijkste is en hebben eigen expertise. Het betrekken van inwoners moet een natuurlijk proces worden. De afgelopen jaren zijn er prachtige initiatieven in gang gezet door de samenleving. Denk aan het Woonzorghuis in Deurningen, de waterkrachtcentrale (Vijzel) op het Singraven, de dorpsondersteuner in Saasveld, Stichting Woningbouw in Lattrop, het beweegpark en voedselbos in Denekamp, landschapsontwikkelingsplan Het Stift Weerselo. De gemeente geeft de ruimte en ondersteuning die hiervoor nodig is.

CDA Dinkelland vindt dat het in specifieke gevallen ook zo kan zijn dat de gemeente de regie neemt. Bijvoorbeeld om een proces of project verder te brengen, wanneer inwoners het even niet lukt, maar het initiatief wel zodanig belangrijk is of wanneer het door inwoners of de markt niet wordt opgepakt. Uiteraard staat de inwoner dan centraal en wordt maximaal samengewerkt met inwoners.

CDA Dinkelland juicht ideeën en initiatieven vanuit de samenleving met de ondersteunende rol van de gemeente toe. Want dát zorgt voor veilige en aantrekkelijke kernen met enthousiaste en betrokken inwoners.

1. EEN STERK MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD

Net als bij voetbal, zijn wij in Dinkelland gebaat bij een sterk (maatschappelijk) middenveld. Vanuit die sterke basis kun je vooruit, richting je doel. Daarbij moet je als maatschappelijk middenveld zo min mogelijk worden teruggefloten door het systeem van wet- en regelgeving en politiek, je hebt ruimte nodig. Of je nu een voetbalvereniging, maatschappelijke organisatie of culturele instelling bent.

Als gemeente en samenleving zijn wij niets zonder kernen met basisscholen, verenigingen en evenementen. Dát is juist wat ons bindt, en zorgt voor de verbinding en leefbaarheid in de kernen. De belangrijkste spelers van het maatschappelijk middenveld zijn de vrijwilligers, onze inwoners zelf. Het CDA Dinkelland gaat voor leefbare kernen, waarbij mensen zelf initiatief nemen en de wedstrijd bepalen.

CDA Dinkelland zet zich maximaal in voor vitale maatschappelijke organisaties en verenigingen:

- We willen goed basisonderwijs en een basisschool in elke kern. Hiermee houden we onze kernen leefbaar en levendig.
- We zetten de sociale hypotheek in als instrument om maatschappelijke initiatieven mogelijk te maken. De financiële steun van de gemeente wordt terugbetaald, door het inzetten van vrijwilligers en het organiseren van nieuwe activiteiten die bijdragen aan de leefbaarheid in de kern. De verbouwing van Kulturhus de CoCer in Rossum is op deze manier gerealiseerd.
- We stimuleren een eigen kernagenda met begroting voor elke kern. Zo kunnen kernen, als vervolg op MijnDinkelland2030, nog meer zelf bepalen wat ze belangrijk vinden en wat in de eigen kern nodig is.
- We stellen budgetten beschikbaar voor bewonerscollectieven, voor het beheren en onderhouden van de eigen woonomgeving. Zoals op t' Pierik in Denekamp, Engel's Tuin in Ootmarsum en het Reestman en de Voortmors in Weerselo.
- We creëren de maximale ruimte voor evenementen. Evenementen zorgen voor saamhorigheid, betrokkenheid en creativiteit binnen onze kernen. Daarom willen wij dat verenigingen en vrijwilligersorganisaties worden gecompenseerd voor de kosten van leges.
- We ondersteunen verenigingen en hun vrijwilligers met raad, daad en wanneer nodig financiën. Verenigingen zijn de verbindende factor in de samenleving. Ondersteuning zoals jeugdsubsidie bij de muziekverenigingen zetten wij voort.
- We vinden dat jeugdhonken (keten) bijdragen aan saamhorigheid en onderlinge verbinding tussen jongeren(groepen), mits goed en veilig georganiseerd. Jongeren hebben deze eigen plek nodig.
- We voeren een jeugdlintje in om al vroeg maatschappelijke betrokkenheid te stimuleren en hiervoor onze waardering te laten blijken.

CDA Dinkelland ondersteunt sport in Dinkelland daar waar nodig:

- We faciliteren sportvoorzieningen en zorgen ervoor dat deze voor iedereen in onze gemeente toegankelijk zijn. Want bij gezond leven hoort ook bewegen.
- We zetten buurtsportcoaches in voor verbinding tussen inwoners en sport. Ouderen (vitaliteitsverenigingen) en jongeren (project jongeren op gezond gewicht) worden geholpen met activiteiten rondom bewegen.
- We stimuleren bewegen in de openbare ruimte door het creëren van voorzieningen als openbare buitensportplaatsen, beweegtuinten, en trimbanen.
- We houden openbare (speel)voorzieningen in stand. Daar waar de jeugd is creëren we speelgelegenheden.
- We maken vrijwillige privatisering van (sport)voorzieningen mogelijk wanneer de sportverenigingen daar behoefte aan hebben. Hierbij denken we aan de Schalm in Ootmarsum en zwembad de Kuiperberg in Ootmarsum.

2. RUIMTE VOOR WONEN EN ONDERNEMEN

Een eigen huis, een plek onder de zon²... Eén van de wettelijke en belangrijkste taken van de overheid is het bevorderen van voldoende woongelegenheden. Nou, dat is op dit moment in Nederland niet echt succesvol laten we maar zeggen. Vergeleken met andere gemeenten, doen we het in Dinkelland zo slecht nog niet. In Dinkelland is behoefte aan starterswoningen en levensloopbestendige woningen. De komende jaren wil het CDA Dinkelland door met het aankopen van bouwgrond en met het creëren van woonmogelijkheden in alle kernen. De lokale behoefte is hierbij leidend. Als gemeente zorgen we ervoor dat dit ook geldt voor plannen van projectontwikkelaars.

Naast een dak boven je hoofd, heeft de gemeente ook een belangrijke rol in het creëren en behouden van een prettige plek om te wonen. Dan gaat het om veiligheid, onderhoud van de openbare ruimte en het optimaal kunnen genieten van de prachtige omgeving waarin wij wonen.

Bedrijven zorgen voor levendigheid en leefbaarheid binnen de kernen en voor een vitaal platteland. Bijvoorbeeld door werkgelegenheid en het sponsoren van lokale initiatieven/verenigingen. Wij vinden dat ondernemers op ieder vlak maximale ondersteuning moeten krijgen. Ook hier geldt dat maatwerk en realiteit voorop moeten staan, niet het systeem van regels en wetten. Ondernemers die passen bij de kern en het buitengebied krijgen ondersteuning om hun bedrijf te ontwikkelen. Wanneer het nodig is helpen wij bij het vinden van een geschikte locatie voor de onderneming.

CDA Dinkelland vindt dat iedereen een passende woning verdient:

- We bouwen in de komende 4 jaar minimaal 600 woningen, waarvan 200 voor starters en 200 voor senioren.
- We willen in alle kernen mogelijkheden om nieuwe woningen te bouwen. Bij voorkeur binnen de kernen op zogenoemde inbreidingslocaties. Bouwen naar behoefte en vraag, in de huursector én koopsector.
- We maken woningsplitsing makkelijker. Woningssplitsing is duurzaam woninggebruik. Van 1 woning, 2 woningen maken geeft starters een kans om in hun geboorteplaats te blijven wonen of mensen de kans oud te worden op hun eigen plek.
- We creëren tijdelijke woonruimte door woningen later te slopen wanneer er vervangende woningbouw op een kavel plaatsvindt.
- We zorgen dat wonen voor iedereen toegankelijk wordt en blijft. Daarbij zetten we alle mogelijke en effectieve instrumenten in. Denk hierbij aan startersleningen.
- We overleggen met woningcorporaties en projectontwikkelaars over nieuwe vormen van wonen en huren. Hierbij is specifiek aandacht voor transformatie van (maatschappelijke) gebouwen, zoals kantoren en oude scholen naar woningen of appartementen.
- We willen hoge energiekosten tegengaan. Daarom gaan we afspraken maken over het versneld verduurzamen van huurwoningen met de woningcorporaties.
- We bereiden ons voor op de grote golf ouderen in 2040. De woon-zorg visie is hiervoor het instrument. De gemeente neemt hierin de regie.
- We experimenteren met alternatieve woonvormen als woonerven, tiny houses en knarrenhofjes.
- We geven de kernen de ruimte om zelf te beslissen wat er met de vrijkomende kerkgebouwen gaat gebeuren. Daar waar nodig ondersteunt de gemeente.
- We willen dat bestemmingsplanwijzigingen soepeler en sneller verlopen. De Omgevingswet levert daarvoor de instrumenten.

CDA Dinkelland wil optimaal genieten van recreatie en toerisme in Dinkelland:

- We versterken, waar mogelijk, toeristische voorzieningen, waaronder het wandel- en fietsnetwerken in Noordoost Twente.
- We stimuleren onze kernen in de aanleg en onderhoud van 'dorpsommetjes'.
- We blijven ruimte geven voor uitbreiding van kleinschalige recreatie in het buitengebied. Zodat (agrarische) ondernemers in het buitengebied deze mogelijkheden kunnen blijven benutten en nieuwe initiatieven kunnen ontplooiën.
- We willen de kracht van Ootmarsum beter benutten en meer zichtbaar maken. We zetten in op de ontwikkeling van een levendige en leefbare binnenstad. Samen met inwoners, ondernemers en overige betrokkenen willen we de leefbaarheid in de binnenstad van Ootmarsum behouden.

CDA Dinkelland zorgt voor onderhoud van onze leefomgeving zodat we er allemaal van kunnen genieten:

- We onderhouden de buitenruimte binnen de kernen, zodat het veilig en netjes is en inwoners zich er gelukkig voelen.
- We stimuleren inwoners om de openbare ruimte in hun leefomgeving zelf te onderhouden. Geheel zelfstandig of in samenwerking met de gemeente Dinkelland.
- We motiveren inwoners om in de eigen tuin te zorgen voor groen.
- We zoeken een balans in het beheer en onderhoud van onze bermen, groenstroken en akkerranden. Daar waar mogelijk bevorderen we de leefomgeving van insecten en bijen en zorgen we voor maximale biodiversiteit. Daar waar het nodig is onderhouden we zodanig dat onkruid geen overlast veroorzaakt.
- We passen de openbare ruimte aan op het klimaat. We planten bomen in de kernen en leggen wadi's aan. Een gescheiden rioolstelsel moet er voor zorgen dat er geen regenwater in het rioolwater komt.
- We zorgen voor goede en veilige wegen. Beheer en onderhoud van wegen, bruggen en viaducten moet op orde zijn en blijven.
- We zetten in op toekomstbestendig openbaar vervoer. De buurtbus blijft in alle kernen.
- We willen de buslijnen behouden. Openbaar vervoer is essentieel voor de leefbaarheid van het platteland.

CDA Dinkelland wil een veilige leefomgeving:

- We ontwikkelen een visie en uitvoeringsplan om ondermijning op te sporen en te voorkomen. Ook in plattelandsgemeenten neemt de georganiseerde criminaliteit toe.
- We zetten in op preventie en voorlichting over actuele vormen van cybercriminaliteit (valse app-berichten/brieven, nepbankmedewerkers), om onschuldige slachtoffers te voorkomen.
- We blijven buurtpreventie stimuleren (buurtapps).
- We geven kernen meer invloed op de prioritering van de BOA's. Kernen moeten BOA-uren kunnen inzetten voor handhaving op specifieke problemen in hun buurt.
- We willen een betere bekendheid van de wijkagent. Wijkagenten zijn regelmatig in de wijk en kunnen opkomende onveiligheid vaak in de kiem smoren. We stimuleren inwoners melding te doen van zaken die 'niet pluis' voelen.
- We willen op elke 5000 inwoners een wijkagent.
- We willen ook qua verkeersveiligheid bij de veiligste gemeenten van Nederland horen.

CDA Dinkelland ondersteunt vitale ondernemingen:

- Ondernemen is kansen zien en benutten. De gemeente faciliteert en ondersteunt de ondernemer waar kan, waar nodig. Het ondernemersserviceteam en de bedrijfsconsulent zijn hierbij een belangrijke schakel. Zij staan voor de ondernemer en denken mee.
- We zorgen voor ontwikkelmogelijkheden van MKB-bedrijven en agrariërs op het platteland en houden daarmee werkgelegenheid en leefbaarheid van en voor onze kernen en het buitengebied in stand. Hierbij is er nadrukkelijk aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving.
- We zorgen voor aantrekkelijke winkelgebieden in onze kernen. Daarmee ondersteunen we de plaatselijke ondernemers.
- We realiseren nieuwe bedrijventerreinen om Dinkellandse ondernemers uitbreidingsmogelijkheden te bieden.
- We zetten in op kansen en mogelijkheden voor onze inwoners om ook in Duitsland te ondernemen en te werken. Met minder gedoe.

3. LEEFBAAR PLATTELAND

De boer dat is de keerl³... Voor CDA Dinkelland geldt dat nog steeds (in tegenstelling tot andere politieke partijen). Dinkelland is van oorsprong een agrarische gemeente. En daar zijn we trots op! Het platteland verandert, we sluiten onze ogen hier niet voor. Denk aan de energietransitie, klimaatadaptatie, stikstofreductie, Natura2000 en de landbouwtransitie zelf.

Onze agrariërs hebben een cruciale rol als beheerders van het landschap. Zij kennen het gebied door en door: van bodemkwaliteit, natuur en landschap tot afwatering. We willen ons platteland behouden. Daarbij moet het toekomstperspectief voor de agrariër voorop staan. Agrariërs zijn in onze ogen onderdeel van de oplossing en niet van het probleem.

Als CDA Dinkelland willen we dat de gemeente hierin sterker de regie pakt, om te komen tot integrale gebiedsprocessen. Het gebiedsproces is een samenhangende aanpak van transitie om een economisch vitaal, leefbaar en ecologisch duurzaam platteland te behouden en te versterken. Daarbij wordt maximaal ingezet op de koppeling van EU-, rijks-, provinciaal- en waterschaps-geld. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het verdienmodel van de boer van de toekomst.

CDA Dinkelland wil perspectief voor onze boeren op een leefbaar platteland:

- We vinden dat de bewoner, beheerder en gebruiker van het gebied centraal moet staan in de plannen voor het buitengebied. Gebaseerd op feiten en realiteit. De op modellen gebaseerde werkelijkheid is daaraan ondergeschikt.
- We gaan als gemeente actief bijdragen aan het toekomstperspectief voor agrariërs. Er zijn veel verschillende doelen die behaald moeten worden in het landelijk gebied.
- We kiezen voor innovatie om boerenbedrijven te behouden.
- We zijn bereid de doelen die op het platteland bereikt moeten worden te herijken wanneer deze in de praktijk niet bereikt kunnen worden of wanneer de maatschappelijke kosten voor het bereiken van deze doelen te hoog zijn. Hierbij denken we aan de doelen voor Natura2000, klimaatadaptatie of energietransitie.
- We zijn bereid, als gemeente, een regierol te nemen in een integrale gebiedsgerichte aanpak. De verschillende betrokken partijen moeten samenwerken, niet tegenwerken.
- We ontwikkelen met bewoners, beheerders en gebruikers een visie over wat we doen met vrijkomende erven en gronden.
- We willen dat vruchtbare grond beschikbaar blijft voor voedselproductie.
- Wanneer nodig gaan we een grondbank opzetten. Door het bevorderen van vrijwillige kavelruil kan de juiste grond op de juiste plek beschikbaar komen.
- We willen meer aandacht voor het cultuurlandschap van Noordoost-Twente. We willen het behouden en versterken in samenwerking met de agrarische sector op een manier dat het ook een bijdrage levert aan het agrarisch verdienmodel.
- Wij zien onze agrariër ook als hoeder van het kleinschalige Noordoost-Twentse landschap. Houtwallen en landschapselementen geven dit landschap vorm. Deze houden we zoveel mogelijk in stand of brengen we in oude glorie terug. Voor natuurbeheer moeten de agrariërs ruimhartig gecompenseerd worden.
- We vinden dat stikstofruimte die binnen Dinkelland gecreëerd wordt beschikbaar moet blijven voor projecten binnen Dinkelland die stikstofruimte vragen. Wanneer mogelijk willen we hiervoor een eigen stikstofbank opzetten.
- We stimuleren en ondersteunen biogasproductie. Biogas levert naast geld voor de gasproductie een belangrijke bijdrage aan de kringlooplandbouw en de warmtetransitie.

4. NIEMAND TUSSEN WAL EN SCHIP

Gelukkig opgroeien en oud worden in Dinkelland. Dat wil toch iedereen. Daarbij heeft de jeugd de toekomst. Door in te zetten op het voorkomen van kinderarmoede en het versterken van de positie van kinderen maken we het verschil voor de volgende generatie. Preventie en vroeg signalering zijn de sleutel. Als je zorg of ondersteuning nodig hebt moet het er zijn. Dichtbij en laagdrempelig. Zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig.

CDA Dinkelland wil zorgen voor elkaar en dat iedereen kan meedoen:

- We zetten ons in voor een veilige en inclusieve omgeving voor alle inwoners, op straat, in het onderwijs, bij (sport)verenigingen en op de werkvloer.
- We vinden dat de gemeente Dinkelland haar wettelijke plicht moet uitvoeren bij het onderhouden van een anti-discriminatievoorziening. Dit moet meer zijn dan alleen een meldpunt. Er wordt ingezet op preventieactiviteiten en voorlichting.
- We willen niet dat kinderen opgroeien in armoede. Vroegsignalering is van belang. Samenwerking met scholen en kinderopvang is belangrijk. Wordt een gemeentelijke belasting niet betaald, dan wordt niet direct een incassobureau ingezet maar persoonlijk contact opgenomen. Zijn er financiële problemen, waar kan de gemeente helpen?
- We willen voorkomen dat kinderen uit onze gemeente (zware)jeugdzorg nodig hebben. Ook hierbij zetten we in op preventie en vroegsignalering.
- We organiseren zorg en ondersteuning laagdrempelig en dichtbij. Zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig. Zoals de huiskamers in de verschillende kernen, de Wijk GGD'er en de dorpsondersteuner in Saasveld. Dit willen we naar behoefte uitbreiden naar andere kernen.
- We vinden dat zorg betaalbaar moet blijven voor iedereen. Kritisch kijken welke voorzieningen nu echt nodig zijn. Niet waar heb ik recht op, maar waar kan ik niet zonder. Kansengelijkheid is het uitgangspunt.
- We zetten in op de gezondheid van inwoners en stimuleren een gezonde levensstijl. Het preventieakkoord is daar een goed voorbeeld van. Vroeg eropaf, betrekken van (zorg)ondernemers, verenigingen en scholen.
- We ondersteunen mantelzorgers zo goed als mogelijk. We benutten kansen door hen de middelen te geven die nodig zijn om hun belangrijke werk vol te houden. Oog hebben voor mantelzorgers, contacten tussen mantelzorgers te bevorderen en hierover het gesprek te voeren. Door een gezamenlijk diner, 'ontzorgdagen' voor overbelaste mantelzorgers en training over hoe om te gaan met mantelzorgtaken.
- We stimuleren dat mensen elkaar blijven ontmoeten tot op hoge leeftijd. We zien het belang en faciliteren die ontmoeting. De open eettafels, duo-fietsen en ontmoetingsmiddagen in verschillende kernen zijn aansprekende voorbeelden.
- We willen de grote gevolgen van laaggeletterdheid minimaliseren. Door actieve ondersteuning in de herkenning en erkenning zorgen we dat iedereen kan lezen en schrijven. We zien hierbij een centrale rol voor scholen en de bibliotheek.
- We nemen de signalen van verborgen leed op het platteland zeer serieus. De ervencoach, die achter de voordeur komt, kan bijdragen aan het oplossen hiervan.
- We willen overmatig alcohol- en drugsgebruik (ook lachgas) voorkomen. We kiezen hierbij voor een vroegtijdige aanpak die past bij Dinkelland door in te zetten op jongeren onder de 14 jaar en nauw samen te werken met ouders, scholen en verenigingen. Ook wel het IJslands preventiemodel wat goed past bij Dinkelland.
- We stimuleren maatschappelijke organisaties en/of organisaties in wijken en kernen om elkaar te ondersteunen in de zorg voor jong en oud. Noaberhulp is in Twente een levenswijze.
- We zetten actief in om eenzaamheid tegen te gaan. Bij jong en oud. Hierin kunnen de verschillende maatschappelijke organisaties in de kernen en wijken een actieve rol spelen. Hiervoor zal een project worden opgezet.

5. DUURZAAM DENKEN, DUURZAAM DOEN

Duurzaamheid en klimaat zijn een hot item. De regentonnen, vergroeningsplannen en klimaatdoelen vliegen je om de oren. Het besef dat we nu de grondstoffen van onze aarde uitputten is wel doorgedrongen. En dat er nu wat moet gebeuren ook. Er zijn verschillende ambitieuze doelen gesteld. Maar de realisatie van deze doelen blijft achter. Tot nu toe zijn we er niet in geslaagd de samenleving voldoende te betrekken bij het klimaatbeleid. Laat staan dat we het eens zijn over h oe we deze doelen willen bereiken. Als gemeente spelen we de hoofdrol in de uitvoering.

Juist CDA Dinkelland kan vanuit haar kernwaarde rentmeesterschap en het geloof in de kracht van de samenleving een voortrekkersrol spelen door te verbinden en tegenstellingen te overbruggen. Vanuit het Rijk mag verwacht worden dat daar ook de benodigde (financiële)middelen tegenover staan. Het nieuwe energielandschap moet aansluiten bij de infrastructuur die er al ligt en passen in het landschap. Hierbij moeten agrarische en natuurwaarden zoveel mogelijk ontzien worden.

CDA Dinkelland zet in op klimaat en duurzaamheid:

- We vinden dat de klimaatdoelen voor onze inwoners haalbaar en betaalbaar moeten zijn.
- We sluiten op voorhand geen enkele bron van hernieuwbare energie uit en we willen alle bronnen van hernieuwbare energie zo efficiënt en effectief mogelijk gebruiken.
- We vinden dat de uitgangspunten draagvlak bij omwonenden en lusten en lasten lokaal bij plannen voor grootschalige zonne- en windenergie op voorhand helder ingevuld moeten zijn. Daarbij moet minimaal 75% van de opbrengsten ten goede komen aan de lokale bevolking.
- We toetsen bij plannen voor zonneparken aan de zonneladder. Daarbij wordt eerst gekeken naar beschikbare daken, dan naar bebouwing en industrieterreinen en als allerlaatste optie naar agrarische gronden.
- We versnellen zon op dak door het oprichten van een gemeentelijke/regionale energie co operatie die dit samen met de lokale energie-initiatieven gaat opzetten en exploiteren. De regionale energie co operatie ondersteunt lokale energie-initiatieven (LEI's) met advies en financiën.
- We vinden windenergie alleen mogelijk als er initiatieven ontstaan uit de samenleving. Draagvlak in de omgeving is daarbij van het grootste belang.
- We vinden dat alternatieven voor zon- en windenergie een prominentere plek moeten krijgen in verder planvorming (RES). Denk hierbij aan geothermie, biogas, waterstof, aquathermie en kernenergie.
- We oefenen maximale invloed uit op de netwerkbeheerders. De netwerkbepalingen in keuzes van hernieuwbare energie moeten zo snel mogelijk opgelost worden.
- We gaan een fonds opzetten om verduurzamen van bestaande huizen te bevorderen. Doel is om minimaal 500 woningen per jaar te verduurzamen.
- We ondersteunen lokale energie initiatieven. Deze kunnen een grote rol spelen bij het onder de aandacht brengen van duurzaamheidsmaatregelen.

CDA Dinkelland wil dat iedereen leeft in een gezond milieu:

- We gaan het verwijderen van asbest ondersteunen. We sluiten aan bij provinciale en/of landelijke regelingen.
- We willen dat de (afval)waterinjecties door de NAM in Rossum en omgeving stoppen. De locaties kunnen worden ingezet voor hernieuwbare energie.
- We hergebruiken zoveel mogelijk grondstoffen en beperken hiermee huishoudelijk restafval tot een minimum, doordat inwoners zelf afval scheiden. Wanneer in de toekomst scheidingstechnieken beter worden ontwikkeld, zowel qua resultaat als qua kosten, kunnen we inzetten op nascheiding bij de centrale verwerking van afval.
- We koesteren het systeem voor de inzameling van oud papier door verenigingen. Deze manier van inzameling geeft een goed scheidingresultaat en inkomsten voor de inzamelende verenigingen.
- We zetten maximaal in op hergebruik van materialen bij bouwprojecten.

6. TRANSPARANT EN BETROUWBAAR BESTUREN

'Wat niet weet, wat niet deert...' Oftewel, waar je geen weet van hebt, kun je ook geen last van hebben. Een bekend spreekwoord. Een gemakkelijk weg, maar absoluut niet toelaatbaar voor een overheid. Juiste informatievoorziening is essentieel, voor de overheid maar met name voor onze inwoners zelf. Dat betekent volledige openheid van zaken geven indien nodig, maar ook als een waakhond de gegevens van je inwoners, bedrijven en verenigingen bewaken. De gemeente moet toegankelijk zijn. Fysiek, wanneer je een bezoek wilt of moet brengen aan de gemeente. Telefonisch, als je graag iemand persoonlijk wilt spreken. En digitaal moet de informatie die je nodig hebt gemakkelijk te vinden zijn. Voor iedereen, ongeacht je persoonlijke situatie. Ook wanneer je het niet eens bent met een genomen besluit, moet het duidelijk zijn waar en hoe je hier bezwaar tegen kunt maken en wat je van de gemeente kunt verwachten. Inwoners mogen niet tussen de wielen van de overheid terechtkomen.

CDA Dinkelland wil dat de gemeente onze inwoners de maximale informatie geeft:

- We investeren in goede informatiesystemen en processen. Dit zorgt ervoor dat beslissingen op basis van de juiste uitgangspunten worden genomen.
- We zorgen ervoor dat informatie toegankelijk en transparant is voor iedereen.
- We willen dat inwoners makkelijk kunnen achterhalen op basis waarvan een besluit is genomen.
- We vinden het normaal dat het voor inwoners duidelijk is welke informatie de gemeente over hen heeft.
- We garanderen als gemeente optimale privacy van gegevens van haar inwoners, bedrijven en organisaties. Daarom gaan we investeren in informatieveiligheid.

CDA Dinkelland wil dat onze gemeente benaderbaar is, met en voor de samenleving:

- We willen een benaderbare gemeente zijn. Inwoners, verenigingen/organisaties en ondernemers weten wie voor hen aan het werk is.
- We willen dat de ambtelijke organisatie op orde is en blijft, waardoor de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers op peil blijft. Bijvoorbeeld door meer samenwerking in Noordoost-Twents verband.
- We willen als gemeente laagdrempelig bereikbaar (zowel fysiek, telefonisch en digitaal) zijn. Inwoners, verenigingen/organisaties en ondernemers weten waar ze moeten zijn met hun vragen.
- We willen gemakkelijk bereikbaar zijn voor de jeugd. Via sociale media vragen we ook actief input van jongeren.
- We vinden dat iedereen gelijkwaardig is, maar niet iedere situatie vraagt hetzelfde.
- We willen dat openbare gebouwen bereikbaar zijn voor iedereen zowel digitaal, telefonisch als fysiek.

CDA Dinkelland wil dat de gemeente zorgt voor maximale rechtsbescherming:

- We willen dat het voor inwoners duidelijk moet zijn waar ze terecht kunnen wanneer ze het niet eens zijn met een beslissing van de gemeente.

CDA Dinkelland bestaat uit sterke en herkenbare raads- en commissieleden, waarbij het belangrijk is dat de kernen in Dinkelland zo goed mogelijk zijn vertegenwoordigd. Want iedere kern heeft andere behoeften en wensen. Wij zorgen voor een stabiel, herkenbaar en betrouwbaar gemeentebestuur zonder politiek gedoe. Wij komen beloften en afspraken na, eerder genomen besluiten worden uitgevoerd.

De integriteit van het gemeentebestuur en iedereen die daar deel van uitmaakt hebben wij hoog in het vaandel staan. Wij zijn er voor het algemeen belang. We handelen vanuit de bedoeling en minder vanuit het systeem of de regels. We leggen verantwoording af aan de samenleving en we vragen ons steeds af: kunnen we dit uitleggen aan onze inwoners? We gaan verantwoordelijk om met de gemeentefinanciën en zorgen dat de lasten voor onze inwoners niet hoger zijn dan nodig.

CDA Dinkelland wil een echte band tussen kiezer en gekozene:

- We kennen een sterke en herkenbare plaatselijke vertegenwoordiging.
- We weten wat er speelt in de samenleving (gesprekken met inwoners, werkbezoeken aan verenigingen en ondernemers, gesprekken kernraden).
- We leggen het coalitieakkoord ter vaststelling voor aan de leden van onze partij wanneer het CDA deel uit gaat maken van het college van de gemeente Dinkelland.

CDA Dinkelland wil dat de gemeenteraad zich concentreert op de belangrijkste taken:

- We zien een duidelijk verschil tussen gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders (B&W). De gemeenteraad stelt de kaders en controleert het college van B&W. Het college van B&W is verantwoordelijk voor de uitvoering.
- We maken een coalitieakkoord op hoofdlijnen wanneer CDA Dinkelland deel uit gaat maken van het college. Niet elk detail in beton gegoten. Er is ruimte voor maatwerk en inspraak van inwoners, ondernemers en verenigingen/organisaties.
- We leggen continu verantwoording af aan onze inwoners.

CDA Dinkelland wil betrouwbaar besturen:

- We zijn er als gemeenteraad voor het algemeen belang.
- Wij komen beloften en afspraken na en eerder genomen besluiten worden uitgevoerd.
- Wij hebben de integriteit van het gemeentebestuur en haar leden hoog in het vaandel staan.
- We zijn een betrouwbare, inhoudelijke sterke, verantwoordelijke en constructieve partij.

CDA Dinkelland wil werkbare financiële kaders:

- We willen dat de lasten voor onze inwoners niet hoger dan noodzakelijk zijn.
- We gaan zorgvuldig om met de beperkte financiële middelen.
- We streven naar voldoende reserves voor tijden dat het even iets minder gaat.
- We zijn transparant over de inkomsten en uitgaven van de gemeente.

CDA Dinkelland wil in verbinding staan met provinciale, landelijke en Europese bestuurslagen:

Wij hebben nauw contact met provinciale, landelijke en Europese volksvertegenwoordigers. Maar ook wanneer het gaat om de problematiek van de (afval)waterinjecties door de NAM of het inzetten van meer geld voor de jeugdzorg. We zoeken daarbij op inhoud samenwerking met andere politieke partijen.

CDA Dinkelland werkt intensief samen in Noordoost-Twente:

Sommige zaken vragen een aanpak die gemeentegrenzen overstijgt. Dan kun je beter samen optrekken met je burens voor een leefbaar en vitaal Noordoost-Twente. De CDA-afdelingen in Noordoost-Twente (Dinkelland, Losser, Oldenzaal en Tubbergen) slaan daarom regelmatig de handen ineen. We staan open voor samenwerking zoals bij Energie van Noordoost Twente en de uitvoering van de Participatiewet.

SLOTWOORD

Zooo... Je koffie is zeker wel op (of koud). Dat was toch nog veel informatie hè. Maar je hebt nu wel gelezen wat CDA Dinkelland graag wil bereiken voor Dinkelland.

De coronacrisis heeft ons laten beseffen dat het (gewoon) naar school kunnen, werken, winkelen, sporten en uitgaan niet zo vanzelfsprekend is als we dachten. We hebben elkaar nodig. Daarom is dit verkiezingsprogramma tot stand gekomen met behulp van de input van verenigingen, ondernemers en kernraden. Zodat het een programma is door en voor Dinkelland waar iedereen zichtbaar zichzelf mag zijn.

Wil je ons nog wat meegeven? Dat kan! Mail of bel ons dan. En voor samen een kop koffie drinken staan we ook altijd open. Graag zelfs!

¹ Dit zeggen mensen in het oosten van het land als aanmoediging tegen elkaar als er iets moet gebeuren. Niet bang zijn maar doorpakken! Met dank aan de Zwarte Cross voor de inspiratie.

² Het Goede Doel & René Froger (1988): Alles kan een mens gelukkig maken.

³ Normaal (1982): De boer dat is de keerl.